

Odborný posudek z hlediska výskytu zvláště chráněných druhů živočichů na budově LDN, Hradec Králové, Pospíšilova ulice.

Investor: Léčebna pro dlouhodobě nemocné, Pospíšilova 351, Hradec Králové 50003
(Objednávka č. 158/LDN/18 ze dne 15.10.2018)

Zpracovatel: Ing. Ivan Tláškal

Písečná 777/13, Hradec Králové 50009, Česká republika; e-mail: ivantlaskal@seznam.cz,
tel: 737924523

(člen České společnosti ornitologické, dlouholetý kroužkovatel; posuzovatel; člen Východočeské pobočky ČSO při VČM v Pardubicích, vcpcso@centrum.cz)

Supervizor: Miroslav Dusík

Na Výsluní 457, Jablonné nad Orlicí 56164, Česká republika; e-mail: dusik.m@seznam.cz

(člen České společnosti ornitologické, dlouholetý kroužkovatel; posuzovatel; člen Východočeské pobočky ČSO při VČM v Pardubicích, vcpcso@centrum.cz)

1. Úvod

V ještě blíže neurčeném termínu budou probíhat stavební úpravy pro zlepšení tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí (zateplení) a zároveň výměna oken na budově LDN, Pospíšilova 351, Hradec Králové 50003. Tyto úpravy budou prováděny s využitím evropských dotačních titulů. Jedná se o budovu se třemi nadzemními patry a s relativně velkým podstřešním prostorem-půdou. Objekt se nachází přímo u jedné z hlavních ulic městské části - Slezské předměstí v krajském městě.

Tyto skutečnosti zakládají povinnost provozovatele zhodnotit budovu jako celek z pohledu výskytu zvláště chráněných druhů (ZCHD) živočichů. Obecně, pokud zoologický průzkum prokáže výskyt synantropních ZCHD je nezbytné tato sídla zachovat v původní nebo modifikované podobě, případně, pokud charakter stavebních úprav jejich zachování neumožní, zajistit v odpovídajícím rozsahu jejich náhradu. **V případě pozitivního nálezu pak projektová dokumentace musí zahrnovat odpovídající postup při ochraně stanovišť ZCHD živočichů.**

2. Metodika posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů

Provedení **zoologického průzkumu** stavby odborníkem je vhodným způsobem posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů volně žijících živočichů. Z hlediska **obecně chráněných druhů** jsou předmětem posuzování především ptáci (např. poštolka obecná, jiřička obecná, rehek domácí, vrabec domácí, vrabec polní), v případě **zvláště chráněných druhů** pak kromě ptáků (sýček obecný, rorýs obecný, vlaštovka obecná, kavka obecná) i synantropní druhy netopýrů.

Záznamy o výskytu živočichů v nálezových databázích (Nálezová databáze ochrany přírody, rorysi.cz, ceson.org..) mají v souvislosti se stavebními úpravami a přijetím odpovídajících opatření, vyplývajících z biologie jednotlivých druhů a ze zákonných povinností (zákon č. 114/1992Sb.) pouze orientační a pomocný charakter. Dostatečně tedy nevypovídají o počtu a distribuci případných sídel jednotlivých druhů živočichů na posuzované stavbě.

Nezbytný **průzkum** se provádí formou fyzické kontroly interiérů i exteriéru stavby (pozorování, sledování pobytočných stop), průzkum případně zahrnuje i nejbližší okolí stavby. Následně je na základě výsledků průzkumu zpracován **odborný posudek**. Posouzení slouží jak k zacílení potřebných opatření na ochranu živočichů (na konkrétní druhy, případně charakteristická místa v rámci stavby), tak k omezení případných nadbytečných či neodůvodněných nároků na stavebníka.

3. Zevrubná kontrola budovy

3.1. Popis budovy

Předmětem průzkumu byla historická zděná budova obdélníkového půdorysu. Kromě suterénu má budova tři nadzemní podlaží a sedlovou střechu. Obslužné schodiště s výtahem je vedeno prostředkem budovy. Krytina na střeše je sestavena z pálených tašek a je v dobrém stavu bez jakýchkoli otvorů.

Budova má zachovalý celistvý obvodový plášť bez nejmenších otvorů a spár-fasáda je dosud zachovalá. Ani v prostoru podél okenních rámců nebyly během kontroly zjištěny žádné otvory. Prostor mezi pozednicemi, krokviemi a okraji říms je z vnějšku zakrytý a tedy nepřístupný pro synantropní druhy.

Sedlová střecha má místo hřebene plochou rampu – na rampě jsou vyústěny nízké zděné komíny, které již neslouží svému účelu a vyústění všech komínů je překryté pískovcovými deskami. Na každé této desce je dodatečně ještě instalována nerezová stříška chránící proti erozi.

Podstřešní prostor- půda je dobře přístupná a klidná. Při kontrole nebyly z půdy zjištěny žádné otvory, které by půdu spojovaly z venkovním prostředím. Svod vody z okapů je ze střechy veden nejdříve na půdu a zde jsou jednotlivé větve napojeny na několik centrálních svodů, které jsou odvedeny vnitřkem budovy. I tyto okapové svody zvenku jsou neprodyšně utěsněny po obvodu – **vše dokumentováno v příloze.**

3.2. Zjišťování pobytových stop – ornitologický průzkum (ptáci)

Dne 24. 10. 2018 byla mezi 8,30-10,15 hodin uskutečněna prohlídka obvodového pláště budovy a půdy. Průzkum byl prováděn zjišťováním pobytových stop (např. zbytky starých hnízd, mrtví jedinci a tkp...) živočichů na obvodovém plášti a na půdě.

Prohlídka byla zaměřena na možný historický výskyt rorýse obecného (*Apus apus*) – prostor mezi pozednicemi, krokviemi a okraji říms, a také na prostor kolem okenních rámců.

Dále byla věnována zvýšená pozornost zděným komínům na střeše, kde byl ověřován historický výskyt kavky obecné (*Corvus monedula*).

V obou případech byla kontrola negativní – nebyly zjištěny žádné pobytové stopy ani rorýse ani kavky. Nejsou zde vhodné podmínky ani k výskytu ani k hnízdění těchto druhů. Prostor půdy je pečlivě oddělen od venkovního prostředí a pokud byly nějaké otvory tak byly v minulosti zazděny. Podél okenních rámců nebyly zjištěny žádné otvory. Původní otvory v komínech jsou nepřístupné, vzhledem k jejich zakrytí pískovcovými deskami. Průzkum potvrdil z obratlovců pouze občasný výskyt kuny (patrně) skalní (*Martes foina*) podle trusu na mnoha místech půdy – **vše v příloze posudku.** Z databáze pozorování z ještě nepublikovaného projektu “hnízdniho mapování ptáků ve městě Hradec Králové” nejsou rovněž dostupné záznamy žádných hnízdících druhů ptáků na budově LDN.

Ani při kontrolách pro minulé posudky - 14.3., 1.6. 2016 nebyly zjištěny žádné výskyty ZCHD ptáků.

zpracovatel - Ing. Ivan Tláškal

3.3. Zjišťování pobytových stop – chiropterologický průzkum (netopýři)

Dne 24.10.2018 byla také uskutečněna prohlídka prostor, jejímž cílem bylo ověřit možnosti výskytu netopýřů. Byly prohlédnuty suterénní a půdní prostory.

Suterénní prostory

V suterénu byl teoretický předpoklad možného zimování netopýřů. Při kontrole však bylo zjištěno, že suterén je trvale využíván z části jako sklad zdravotních pomůcek, zčásti jsou zde umístěny pracovní místnosti a kuchyně. Prostory jsou využívány a udržovány pravidelně a teplota je v zimních měsících vyšší, než by bylo vhodné k přezimování netopýřů.

Půdní prostory

V době kontroly (24.10.) nebylo pravděpodobné, že bude zjištěna přítomnost netopýřů. Bylo však možné zjistit pobytové stopy (zejména trus, ale případně i mrtví jedinci), které mohly dokládat přítomnost netopýřů v letním období. Půdní prostory byly pečlivě prohlédnuty. Z hlediska možného výskytu netopýřů je půda klidná, málo navštěvovaný prostor s celou řadou vhodných úkrytů. Byly zjišťovány nejen pobytové stopy, ale i možnosti vletu netopýřů na půdu. Nebyly zjištěny žádné vhodné otvory (podstřeší, trvale otevřená okénka apod.), které by umožňovaly přístup netopýřů do půdních prostor.

Závěr

V suterénních a půdních prostorách byly ověřovány možnosti výskytu netopýřů. **Suterénní prostory se jeví pro zimování netopýřů jako nevhodné** (soustavné využití, nevhodná teplota). Půdní prostory by mohly svým charakterem odpovídat nárokům netopýřů na letní stanoviště (klid, vhodné úkryty), z výsledků terénního šetření však vyplývá, že chybí vhodné vletové otvory – tedy s vysokou pravděpodobností - **nejdou zde tedy podmínky vzniku letních kolonií této skupiny savců.**

Ani při kontrolách pro minulé posudky 14.3. a 1.6. 2016 nebyly zjištěny žádné výskyty netopýřů.

zpracovatel - Ing. Ivan Tláskal

4. Doporučení pro rorýse obecného (*Apus apus*)

Úbytek hnízdních příležitostí ve městech pro rorýse obecného je velký a Česká společnost ornitologická připravila program/kampaň **“Přátelé rorýsů”** –

http://www.rorysi.cz/rorysi/pratele_rorysu/index.php. Každoročně zmizí různými stavebními úpravami několik tisíc hnízdišť, která nejsou nijak nahrazována. Vytvoření nových hnízdních příležitostí formou umístění speciálních rorýsích budek na budovy je vlastně jakousi formou adopce rorýsích bezdomovců. Na těchto stránkách najdete rady a příklady, jak rorýsům pomoci s hnízděním, která stavební společnost se k rorýsům chová ohleduplně, kdo vám dodá speciální budky pro rorýse atd...

Každý, kdo se rozhodne umístit na svém domě budky pro rorýse (aniž by jej k tomu zavazovalo například rozhodnutí orgánu ochrany přírody v rámci chystané rekonstrukce, realizace půdní vestavby, zateplování apod.), obdrží certifikát, podepsaný předsedou České společnosti ornitologické a také štítek na dům, prokazující, že jeho obyvatelé jsou Přáteli rorýsů.

5. Shrnutí a interpretace dosavadních dat

Na sledované budově LDN nebyly 24.10.2018 zjištěny žádné pobytové stopy ZCHD živočichů. Evidentně na možných místech budovy nedochází do současnosti ani k pravidelnému výskytu chráněných druhů - tudíž nedochází ani k hnízdění v prostorách sledované budovy. Je téměř jisté, že by i letní kontrola potvrdila tento závěr. Z tohoto důvodu není tedy pro investora nutné uvažovat o kompenzačních opatření pro ZCHD.

6. Literatura

- ŠTASTNÝ K., BEJČEK V., HUDEC K., 2006: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001-2003. *Aventinum, Praha*.

- VRÁNOVÁ S., 2001: Kavka obecná - způsob života, ochrana v městském prostředí: odborná brožurka. *AOPK ČR + ČSO, tisk Východočeská tiskárna*

- VRÁNOVÁ S., LEMBERK V., HAMPL R., 2007: Ptáci Pardubic. *Východočeská pobočka České společnosti ornitologické + Východočeské muzeum v Pardubicích, Pardubice*.

- internetový zdroj: Metodika posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů. *Ministerstvo životního prostředí ČR ve spolupráci s EU – Evropské strukturální a investiční fondy, OP Životní prostředí, 2015*.

7. Přílohy

Fotografická dokumentace budovy LDN, Hradec Králové – obvodový plášť a podstřešní prostory:

- 1 – vizáž půdy
- 2 – prostor mezi pozednicemi a krokve
- 3 – - „ -
- 4 – trus kuny na půdě
- 5 – zazděný otvor v plášti budovy
- 6 – zaslepené komíny na rampě střechy

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Osvědčení posuzovatele:

 ČESKÁ SPOLEČNOST ORNITOLOGICKÁ
Hornoměřolupská 34, 102 00 Praha 10

 BirdLife
INTERNATIONAL

ČLENSKÝ PRŮKAZ

Číslo: **678**

Jméno a příjmení: **Ivan TLÁSKAL**

Rodné číslo: **641111/0222**

Druh členství: **individuální**

Datum vydání: **11.11.2016**

Podpis předsedy: *e. Mr. J.*

Společnost spolupracovníků KS NM
Kroužkovácí stanice Národního muzea

PRŮKAZ KROUŽKOVATELE

Jméno a příjmení: **Ivan Tláškal**

Datum narození: **11.11.1964**

Číslo licence: **771**

Držitel tohoto průkazu je oprávněn k odchytu
a kroužkování volně žijících ptáků na území ČR
v souladu s platnými právními úpravami.

Průkaz je platný pouze s dokladem o zaplacení
členského příspěvku v konkrétním roce.

 2017
Platnost do 31.3.2018

 2018
Platnost do 31.3.2019